



**URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE**  
ul. Kazimierza Wyki 3, 31-223 Kraków



Wyniki wstępne

Data opracowania - 26 październik 2009 r.

Kontakt: e-mail: sekretariatUSKRK@stat.gov.pl  
tel. 012 415 60 11

Internet: <http://www.stat.gov.pl/krak>

## KOMUNIKAT

o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa małopolskiego

Wrzesień 2009

Nr 9

*W ciągu pierwszych trzech kwartałów 2009 r. w relacji do analogicznego okresu ub. roku odnotowano następujące zmiany i tendencje dotyczące sytuacji społeczno-gospodarczej w województwie małopolskim:*

- wzrosło **przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw** (szczególnie w sekcjach: działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; handel, naprawa pojazdów samochodowych oraz budownictwo); według stanu w końcu września br. zwiększyła się liczba **zarejestrowanych bezrobotnych**, jak i **stopa bezrobocia**; pogorszyła się relacja liczby bezrobotnych przypadających na 1 **ofertę pracy**;
- zwiększyło się **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw**, przy czym dynamiczniej rosły płace w sektorze publicznym; wynagrodzenia wzrosły we wszystkich sekcjach PKD, w tym szczególnie w górnictwie i wydobywaniu; zwiększył się czas przepracowany, a także przeciętne wynagrodzenie godzinowe;
- **na rynku rolnym** (we wrześniu br.) zarówno w **skupie**, jak i na **targowiskach** obniżyły się **ceny** większości zbóż, a wzrosły żywca rzeźnego; w obrocie targowiskowym podrożały zwierzęta gospodarskie, a potaniały ziemniaki; spadła cena skupu mleka; nieznacznie zwiększył się poziom **skupu** ziarna zbóż oraz mleka krowiego, a zmniejszył żywca rzeźnego (w tym szczególnie wołowego); poprawiła się opłacalność tuczu trzody chlewnej;
- **efekty budownictwa mieszkaniowego** były istotnie wyższe, a w ich strukturze dominowały realizacje na sprzedaż lub wynajem; negatywnym aspektem sytuacji na rynku mieszkaniowym był wyraźny spadek liczby **mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia**, jak również ilości **rozpoczętych budów**;
- według stanu w końcu września br. w **Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej -REGON** przeważały osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą; pod względem rodzaju działalności dominowały podmioty należące do sekcji handel i naprawy oraz obsługa nieruchomości i firm;
- wyraźnie spadła **produkcja sprzedana przemysłu**, głównie w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę, a wśród działów zwłaszcza w jednostkach produkujących komputery, wyroby elektroniczne i optyczne oraz pojazdy samochodowe, przyczepy i naczepy; obniżyła się także wydajność pracy, mierzona produkcją sprzedaną na jednego zatrudnionego;
- wzrosły przychody ze sprzedaży produkcji i usług w przedsiębiorstwach **budowlano-montażowych**, w tym przede wszystkim w podmiotach zajmujących się budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej; zmniejszył się udział robót o charakterze inwestycyjnym w produkcji budowlano-montażowej oraz przychód ze sprzedaży przypadający na 1 zatrudnionego w budownictwie;
- obniżyły się **obroty hurtowe** uzyskane przez jednostki handlowe i niehandlowe, ale wzrosła wartość **sprzedaży detalicznej**, w tym zwłaszcza „pozostałej” sprzedaży detalicznej w niewyspecjalizowanych sklepach oraz sprzedaży farmaceutyków, kosmetyków, sprzętu ortopedycznego.

\*\*\*

- ✓ liczba **ludności** województwa małopolskiego według stanu w końcu I półrocza br. była wyższa niż rok wcześniej; odnotowano dodatni przyrost naturalny, więcej zawartych małżeństw i dodatnie saldo migracji.

Prezentowane w Komunikacie dane:

- o pracujących, zatrudnieniu, wynagrodzeniach oraz o przychodach ze sprzedaży produkcji przemysłu i budownictwa, a także o sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób,
- o skupie produktów rolnych obejmując skup tylko od producentów z terenu województwa; ceny podano bez podatku VAT,
- o wynikach finansowych przedsiębiorstw oraz nakładach inwestycyjnych dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Dane w ujęciu wartościowym wyrażone są w cenach bieżących i stanowią podstawę dla obliczenia wskaźników struktury. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2005 r.).

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) wyliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podane w tekście i tablicach.

U w a g a. Od 2009 r. dane prezentowane są w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), opracowanej na podstawie Europejskiej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej (NACE Rev. 2). Dane te nie są w pełni porównywalne z publikowanymi wcześniej według PKD 2004 (NACE Rev. 1).

Nazwy „województwo małopolskie” i „Małopolska” używane są zamiennie.

**Prosimy o podanie źródła przy publikowaniu danych US.**

## LUDNOŚĆ

---

Liczba ludności województwa małopolskiego w końcu czerwca br. wynosiła **3292,8 tys.** osób, czyli więcej o 10,4 tys. (o 0,3%) niż przed rokiem i o 3,5 tys. niż w końcu I kwartału br. Miasta na prawach powiatu zamieszkiwało 954,8 tys. osób, co stanowiło 29,0% ogółu ludności województwa, w tym: Kraków - 754,9 tys. osób, Tarnów - 115,3 tys., Nowy Sącz - 84,6 tys.

**Wskaźnik urbanizacji** wynoszący 49,3% pozostał na poziomie sprzed roku. Największym udziałem ludności miejskiej charakteryzował się powiat chrzanowski (62,7%), a najmniejszym tarnowski (10,8%).

**Gęstość zaludnienia** województwa małopolskiego była jedną z najwyższych w Polsce i wynosiła 217 osób na 1 km<sup>2</sup>. Największą gęstość zaludnienia (poza miastami na prawach powiatu) odnotowano w powiecie oświęcimskim (378 osób/km<sup>2</sup>), a najniższą w powiecie miechowskim (74 osoby/km<sup>2</sup>).

**Współczynnik feminizacji** w końcu czerwca br. wyniósł 106 (kobiet na 100 mężczyzn) i utrzymał się na poziomie sprzed roku. Przewaga kobiet, których było 1697,1 tys., nad liczbą mężczyzn wynosiła 101,4 tys. Największą feminizacją (z wyłączeniem miast na prawach powiatu) charakteryzował się powiat tatrzański, gdzie na 100 mężczyzn przypadało 109 kobiet, a najniższą powiat limanowski - 100. Kobiety stanowiły 51,5% ogółu ludności województwa.

W I półroczu br., podobnie jak rok wcześniej, odnotowano dodatni **przyrost naturalny**, który w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wyniósł 2,3 wobec 1,7 w roku poprzednim. Najwyższym wskaźnikiem przyrostu naturalnego charakteryzowały się powiaty nowosądecki (6,8‰) i limanowski (6,2‰). Ujemny przyrost naturalny odnotowano jedynie w powiatach miechowskim (minus 3,4‰) i chrzanowskim (minus 0,7‰).

W omawianym okresie w województwie małopolskim urodziło się 19,3 tys. dzieci, tj. o 1,3 tys. więcej niż w I półroczu 2008 r. **Współczynnik urodzeń** osiągnął w województwie poziom 11,8‰ (rok wcześniej 11,0‰), przy czym najwyższy odnotowano w powiatach nowosądeckim (14,5‰) oraz limanowskim (14,4‰), a najniższy w mieście Tarnowie (9,0‰).

W okresie styczeń-czerwiec br. w województwie małopolskim zmarło 15,5 tys. osób, czyli o 0,2 tys. osób więcej niż w rok wcześniej. **Współczynnik zgonów** wyniósł 9,5‰ wobec 9,4‰ w roku poprzednim. Najwyższe wskaźniki zgonów odnotowano w powiatach miechowskim (15,0‰) i proszowickim (12,1‰), a najniższe zarejestrowano w powiatach nowotarskim (7,3‰) i nowosądeckim (7,7‰).

**Umieralność niemowląt** utrzymała się na poziomie sprzed roku. Zmarło 98 dzieci w wieku poniżej 1 roku (tyle samo, ile rok wcześniej), a współczynnik zgonów niemowląt obniżył się z 5,4‰ do 5,1‰. W powiatach miechowskim i tatrzańskim, w omawianym okresie, nie odnotowano zgonów niemowląt, natomiast najwyższą wartością wskaźnika umieralności niemowląt cechował się powiat olkuski (12,0‰).

Liczba zawartych **małżeństw** w I półroczu br. wyniosła 8,3 tys. i w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku wzrosła o 0,4 tys., osiągając współczynnik na poziomie 5,1‰, wobec 4,8‰ w roku poprzednim. Najwięcej nowo zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności odnotowano w powiecie limanowskim (6,0‰), a najmniej w dąbrowskim (4,1‰).

**Saldo migracji** stałej było dodatnie i wyniosło 1,9 tys. osób, tj. o 1,3 tys. osób więcej niż w roku poprzednim, przy czym miasta ogółem charakteryzowały się saldem ujemnym (minus 0,7 tys. osób), natomiast na obszarach wiejskich odnotowano napływ ludności (2,6 tys. osób).

## RYNEK PRACY

---

### ZATRUDNIENIE

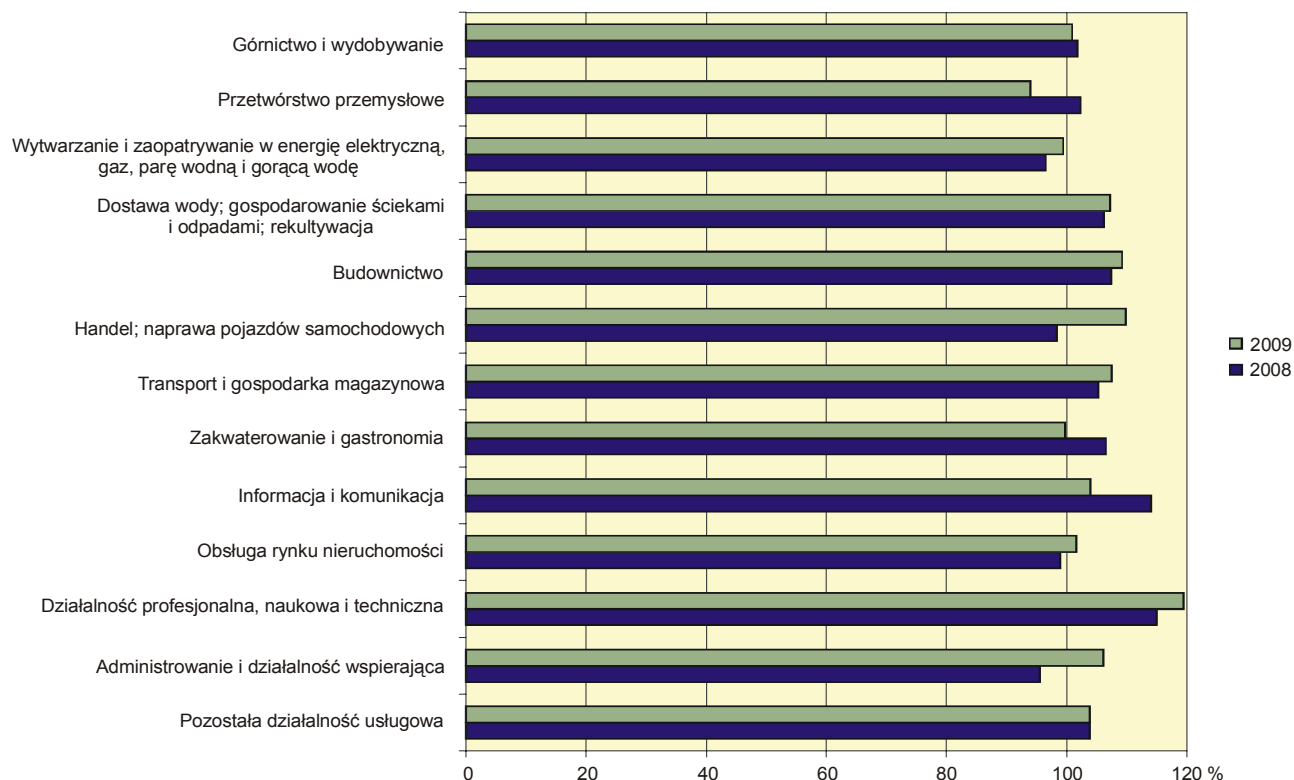
**W okresie styczeń-wrzesień br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw** wyniosło **408,6 tys. osób**. W sektorze publicznym zatrudnionych było 46,7 tys., a w sektorze prywatnym - 361,9 tys. osób. W odniesieniu do poprzedniego roku wzrost zatrudnienia ogółem wyniósł 2,4% (w kraju spadek o 0,9%), przy czym w sektorze prywatnym zatrudnienie było wyższe o 3,3%, natomiast w publicznym obniżyło się o 3,7%.

W relacji do analogicznego okresu ub. roku najwyższy wzrost zatrudnienia odnotowano w sekcjach: działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 19,5%), handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 9,8%) oraz budownictwo

(o 9,2%). Poziomu sprzed roku nie osiągnięto w przetwórstwie przemysłowym (spadek o 6,0%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 0,6%) oraz w zakwaterowaniu i gastronomii (o 0,2%).

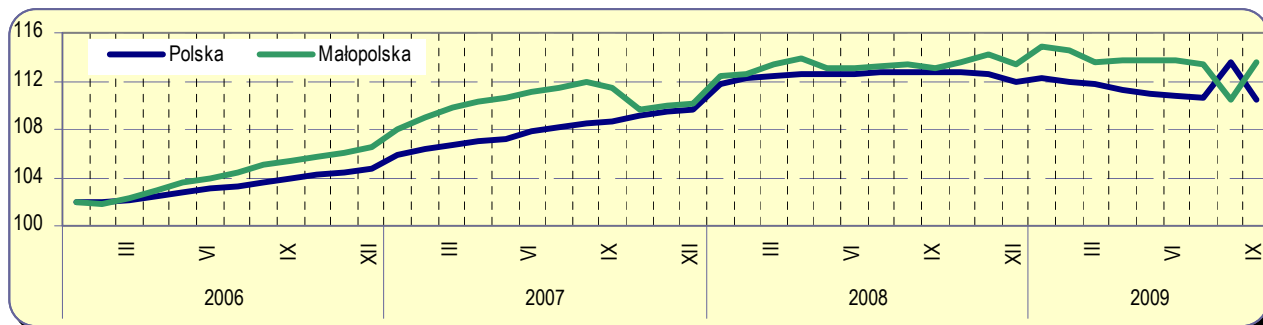
W przetwórstwie przemysłowym, skupiającym 35,2% zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw, odnotowano spadek zatrudnienia w większości działów, przy czym największe redukcje dotyczyły jednostek produkujących: komputery, wyroby elektroniczne i optyczne (o 47,6% - wynik zmian organizacyjnych), wyroby z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 14,7%) oraz pojazdy samochodowe, przyczepy i naczepy (o 14,3%). Wzrost zatrudnienia wystąpił w przedsiębiorstwach produkujących urządzenia elektryczne (o 5,2%), artykuły spożywcze (o 3,8%), a także w jednostkach zajmujących się poligrafią i reprodukcją zapisanych nośników informacji (o 2,8%).

**Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw  
według sekcji PKD w okresie I-IX  
(analogiczny okres roku poprzedniego=100)**



We **w r z e ś n i u** br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 402,3 tys. osób, wzrastając tym samym w zestawieniu z poziomem sprzed miesiąca o 0,1% oraz o 0,5% w porównaniu z wrześniem ub. roku. W Polsce odnotowano spadek odpowiednio o: 0,1% i o 2,4%. W sektorze publicznym zatrudnienie wynoszące 46,4 tys. osób było niższe od notowanego tak w sierpniu br., jak i wrześniu 2008 r., odpowiednio o: 0,2% i 4,6%. W sektorze prywatnym natomiast liczba zatrudnionych wzrosła zarówno w ujęciu miesięcznym (o 0,1%), jak i w skali roku (o 1,2%), osiągając poziom 355,9 tys. osób.

**Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw  
(przeciętne miesięczne 2005=100)**



Wśród sekcji PKD zatrudnienie wyższe niż w sierpniu br. odnotowano m.in. w górnictwie i wydobywaniu (o 1,6%), budownictwie oraz administrowaniu i działalności wspierającej (po 0,9%), a także w pozostałej działalności usługowej (o 0,8%). Spadek natomiast wystąpił w transporcie i gospodarce magazynowej (o 1,0%), przetwórstwie przemysłowym (o 0,3%), jak również w zakwaterowaniu i gastronomii (o 0,2%). W wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę zatrudnienie nie zmieniło się.

W odniesieniu do analogicznego miesiąca ub. roku przeciętne zatrudnienie najbardziej wzrosło w transporcie i gospodarce magazynowej (o 18,2%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 17,1%) oraz w administrowaniu i działalności wspierającej (o 8,6%). Niższą liczbę zatrudnionych odnotowano w przetwórstwie przemysłowym (o 6,4%), górnictwie i wydobywaniu (o 5,4%), a także w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 2,0%).

## BEZROBOCIE

W ciągu **pierwszych trzech kwartałów** br. w powiatowych urzędach pracy województwa małopolskiego zarejestrowało się 145,7 tys. osób, tj. o 35,4% więcej niż przed rokiem. Jednocześnie z ewidencji urzędów pracy wyłączono w omawianym okresie 126,1 tys. osób wobec 129,4 tys. w 2008 r. Główną przyczyną wyrejestrowania było podjęcie pracy, co dotyczyło 49,2 tys. osób (39,0% ogółu wyłączonych z ewidencji) oraz niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy - 38,4 tys. osób (30,4%).

W końcu **w r z e ś n i a** br. **liczba bezrobotnych zarejestrowanych** w powiatowych urzędach pracy wyniosła **117,5 tys. osób** i była wyższa zarówno w skali miesiąca, jak i roku, odpowiednio o: 1,6% i 29,4%.

Wyszczególnienie		Polska	Małopolska
Bezrobotni (w tys.)	stan w końcu września 2009 r.	1715,9	117,5
	napływ w miesiącu	298,9	19,8
	odpływ w miesiącu	272,0	17,9
Stopa bezrobocia (w % aktywnych zawodowo)		10,9	8,9

Wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych:

- 75,5% stanowiły osoby poprzednio pracujące (w końcu września ub. roku - 74,5%),
- 54,2% to kobiety (przed rokiem 62,1%),
- 54,1% to mieszkańcy wsi (rok wcześniej 54,5%),
- 82,0% nie posiadało prawa do zasiłku (w końcu września 2008 r. 86,2%),
- 24,5% to bezrobotni bez stażu pracy, 14,0% posiadało niewielki staż pracy (do 1 roku), a 2,7% to bezrobotni z długoletnim stażem pracy (30 lat i więcej),
- 29,3% legitymowało się wykształceniem zasadniczym zawodowym, 26,2% posiadało wykształcenie policealne i średnie zawodowe,

20,7% ogółu to bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym bądź niższym, 12,7% z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, a 11,1% to bezrobotni z wyższym wykształceniem.

Biorąc pod uwagę bezrobotnych według grup wieku, w relacji do stanu w końcu września ub. roku, odnotowano wzrost ich liczby we wszystkich kategoriach, przy czym największy wśród osób w wieku poniżej 25 lat i w przedziale wiekowym 25-34 lata, odpowiednio o: 42,9% i 33,8%. Bezrobotnych osób w wieku powyżej 55 lat przybyło na przestrzeni roku o 26,2%, a w przedziale 35-44 lata o 22,0%. Najmniejsza różnica w porównaniu z analogicznym okresem 2008 r. obserwowana była w populacji bezrobotnych w wieku 45-54 lata, których liczba zwiększyła się o 14,5%.

Do **osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy** należą m.in. długotrwale bezrobotni (pozostający łącznie bez pracy przez okres ponad 12 miesięcy w ciągu ostatnich 2 lat), których w końcu września br. było 44,5 tys. (37,9% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych), osoby młode, tj. do 25 życia - 33,0 tys. (28,1%), osoby bez kwalifikacji zawodowych - 26,3 tys. (22,4%), osoby starsze (tj. powyżej 50 roku życia) - 19,0 tys. (16,2%). Ponadto, wśród zarejestrowanych bezrobotnych było 6,0 tys. osób niepełnosprawnych oraz 5,6 tys. osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia. W stosunku do stanu z końca września 2008 r. liczba bezrobotnych znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy była wyższa w większości wyżej wymienionych grup, przy czym największy wzrost dotyczył osób młodych - o 42,9%. Jedyny spadek dotyczył liczby osób długotrwale bezrobotnych - o 4,9%.

W miesiącu sprawozdawczym **liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych** wyniosła **19,8 tys. osób**, wzrosła tym samym zarówno w ujęciu miesięcznym, jak i rocznym odpowiednio o: 30,3% i 24,6%.

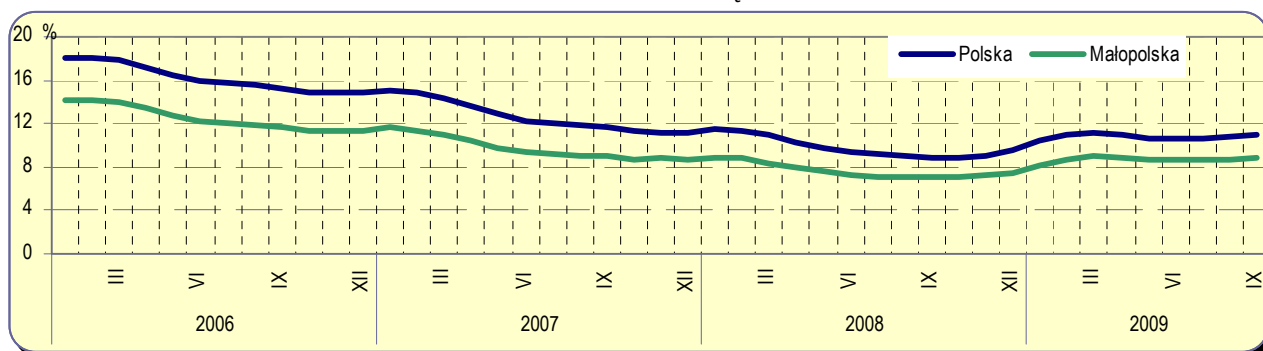
Z ewidencji powiatowych urzędów pracy we wrześniu br. **wyłączono 17,9 tys. osób**, czyli więcej zarówno w relacji do sierpnia br., jak i września 2008 r., odpowiednio o: 28,5% i 10,0%. Głównym powodem wykreślenia z ewidencji było podjęcie pracy, co dotyczyło 7,6 tys. osób (tj. 42,3% ogółu wyrejestrowanych), w tym pracy niesubsydiowanej - 6,4 tys. osób. Ponadto 4,7 tys. bezrobotnych nie potwierdziło gotowości do podjęcia pracy (26,4% ogółu wyłączonych z ewidencji), a 1,0 tys. osób (5,7%) dobrowolnie zrezygnowało ze statusu bezrobotnego.

W okresie styczeń-wrzesień br. do urzędów pracy zgłoszono 51,1 tys. propozycji zatrudnienia, tj. o 16,3% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku. Niemal połowa (44,7%) dotyczyła prac subsydiowanych. Urzędy pracy miały w dyspozycji m.in. 15,0 tys. ofert stażu, a także 1,6 tys. ofert prac społeczno-użytecznych.

W końcu w r z e ś n i a br. powiatowe urzędy pracy posiadały **4,1 tys. ofert pracy**, tj. mniej zarówno w relacji do miesiąca poprzedniego, jak i września ub. roku, odpowiednio o: 8,8% i 39,8%. Na 1 ofertę pracy w końcu miesiąca sprawozdawczego przypadało 29 osób bezrobotnych (w końcu sierpnia br. - 26, a września 2008 r. - 13).

**Stopa bezrobocia rejestrowanego** w końcu września br. ukształtowała się na poziomie **8,9%**, co oznacza wzrost zarówno w ujęciu miesięcznym, jak i w zestawieniu z analogicznym okresem ub. roku, odpowiednio o: 0,2 pkt proc i 1,9 pkt proc. W ujęciu regionalnym Małopolska nadal plasowała się na czwartym miejscu za Wielkopolską (8,2%), Mazowszem i Śląskiem (po 8,5%). *W kraju stopa bezrobocia wyniosła 10,9%.*

**Stopa bezrobocia rejestrowanego**  
Stan w końcu miesiąca



W województwie małopolskim stopa bezrobocia w relacji do sierpnia br. zwiększyła się w większości powiatów i miast na prawach powiatu, osiągając najwyższą wartość w powiecie limanowskim (17,6%), a najniższą w Krakowie (3,9%).

W relacji do września 2008 r. najwyższy wzrost stopy bezrobocia wystąpił w powiatach myślenickim (o 3,3 pkt proc.) oraz wadowickim (o 3,1 pkt proc.), a najniższy zaobserwowano w powiecie nowotarskim (o 0,3 pkt proc.). Wśród miast na prawach powiatu stopa bezrobocia wzrosła w Krakowie o 1,1 pkt proc., podczas gdy w Nowym Sączu i Tarnowie odpowiednio o: 1,7 pkt proc. i 2,5 pkt proc.

W okresie pierwszych trzech kwartałów br. w ramach **aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu** na szkolenia lub staż skierowano 21,5 tys. bezrobotnych (o 29,7% więcej niż rok wcześniej), prace interwencyjne podjęło 1,9 tys. osób (o 18,6% mniej niż w ub. roku). Podobną liczbę osób (1,9 tys.) zatrudniono przy robotach publicznych, tj. o 30,6% więcej. Działalność gospodarczą rozpoczęło 3,3 tys. osób, czyli o 17,4% więcej niż przed rokiem.

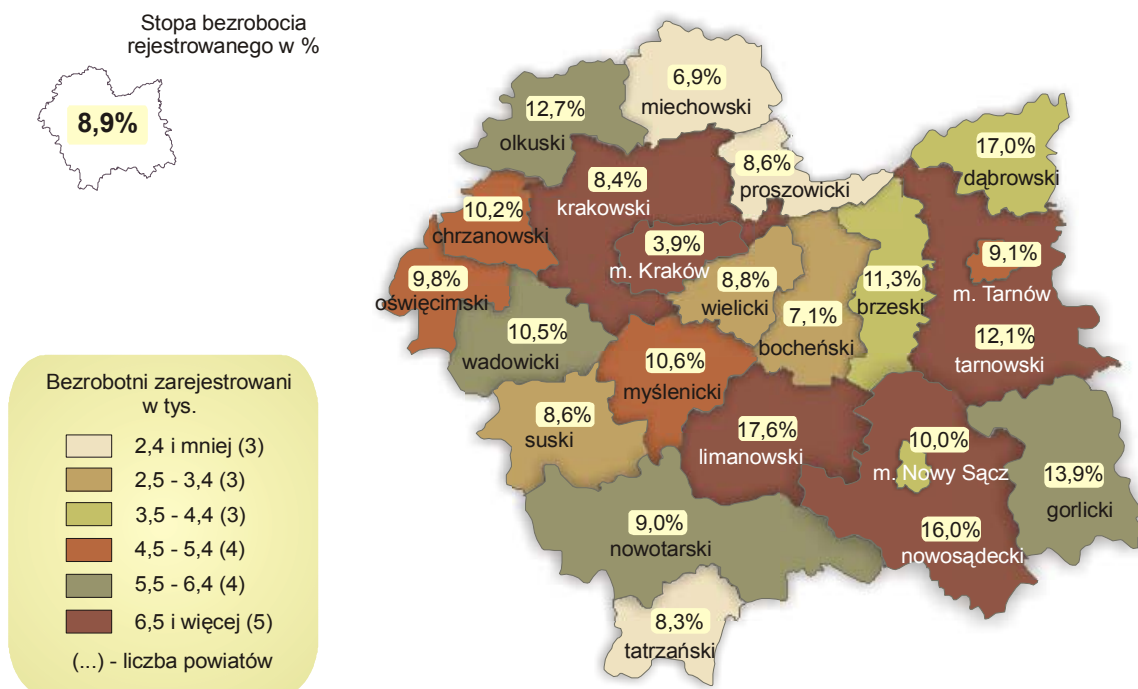
We w r z e ś n i u br. szkolenie lub staż rozpoczęło 3,5 tys. osób (w tym 2,4 tys. kobiet), czyli więcej o 64,3% niż przed miesiącem i 34,8% niż w analogicznym okresie ub. roku. Do prac interwencyjnych skierowano 258 osób (w tym 185 kobiet), a do robót publicznych 153 (54 kobiety).

W końcu miesiąca sprawozdawczego 4,9 tys. osób zadeklarowało się jako poszukujące pracy, tj. 4,2% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (w sierpniu br. - 4,2%, we wrześniu 2008 r. - 5,3%).

Z danych na koniec września br. wynika, że 48 zakładów pracy planuje w najbliższym czasie zwolnienia 2,4 tys. pracowników, w tym 27 przedsiębiorstw z sektora prywatnego - 1,9 tys. osób. Rok wcześniej o takich działaniach informowało łącznie 27 zakładów w stosunku do 2,3 tys. pracowników.



## Bezrobocie rejestrowane w 2009 r. Stan w końcu września



**Wydatki Funduszu Pracy** w okresie styczeń-wrzesień br. wyniosły **305,0 mln zł**. Blisko połowę (44,6%) tej kwoty stanowiły zasiłki dla bezrobotnych - 136,1 mln zł, w tym składki na ubezpieczenia społeczne - 25,7 mln zł. Na programy promocji zatrudnienia wydatkowano 156,7 mln zł, w tym 61,3 mln zł na stypendia i składki na ubezpieczenia społeczne, 54,8 mln zł na podjęcie działalności gospodarczej, a 6,7 mln zł na prace interwencyjne. Ze środków pozyskanych z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej 52,2 mln zł przeznaczono na wdrażanie Sektorowego Programu Operacyjnego - Rozwój Zasobów Ludzkich oraz Programu Operacyjnego - Kapitał Ludzki, w całości na projekt Działanie 6.1 Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie.

## WYNAGRODZENIA

W okresie **styczeń-wrzesień br.** **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw** wzrosło w ujęciu rocznym o 4,1% do wysokości **2981,16 zł** (*w kraju wzrost rzędu 4,6%*). W sektorze publicznym średnia płaca zwiększyła się o 6,6% do poziomu 3637,39 zł, natomiast w sektorze prywatnym wzrost wyniósł 3,8% do kwoty 2896,55 zł.

W relacji do analogicznego okresu ub. roku wzrost wynagrodzeń wystąpił we wszystkich badanych sekcjach PKD, przy czym najdynamiczniej rosły płace w górnictwie i wydobywaniu - o 32,6%, administrowaniu i działalności wspierającej - o 14,3%, wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę o 6,3% oraz w obsłudze rynku nieruchomości - o 6,0%. W przetwórstwie przemysłowym średnie płace wzrosły o 3,0%.

Wśród działów przetwórstwa przemysłowego najwyższy wzrost przeciętnego wynagrodzenia dotyczył m.in. jednostek produkujących wyroby farmaceutyczne (o 26,4%), napoje (o 8,8%) oraz firm zajmujących się pozostałą produkcją wyrobów (o 8,7%). Najbardziej spadły wynagrodzenia w przedsiębiorstwach produkujących komputery, wyroby elektroniczne i optyczne (o 8,8%), urządzenia elektryczne (o 3,6%), a także metale (o 2,7%).

W okresie pierwszych trzech kwartałów br. płace wyższe niż średnia w województwie otrzymywali m.in. zatrudnieni w sekcjach: informacja i komunikacja (5219,55 zł), górnictwo i wydobywanie (5192,86 zł) oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (4707,62 zł).

**Odchylenia przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w wybranych sekcjach PKD od średniej płacy w województwie w okresie I-IX 2009 r.**

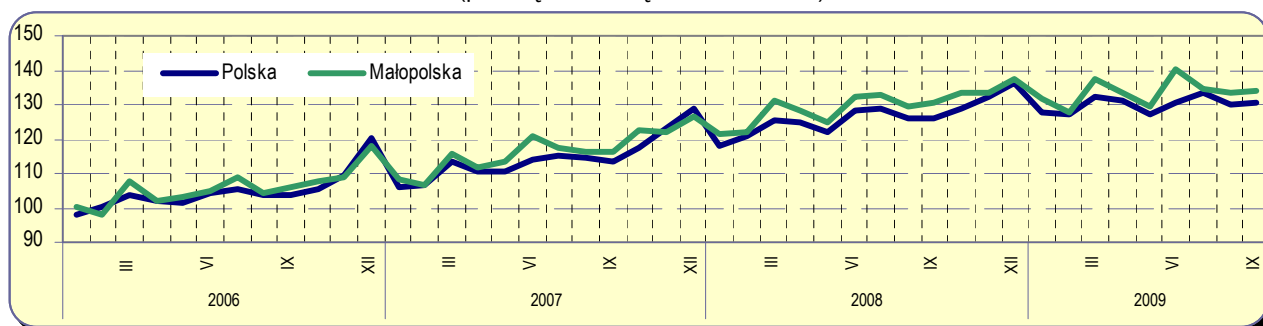


Najniższe wynagrodzenia otrzymali pracownicy w sekcjach: administrowanie i działalność wspierająca (1753,28 zł), zakwaterowanie i gastronomia (2036,93 zł), pozostała działalność usługowa (2448,77 zł). Płace oscylujące wokół średniej wojewódzkiej odnotowano w obsłudze rynku nieruchomości (2976,80 zł), budownictwie (2954,19 zł) oraz przetwórstwie przemysłowym (2942,75 zł).

We **w r z e ś n i u** br. **średnie wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw** w województwie małopolskim wyniosło **2992,18 zł**, co stanowiło **91,1%** średniej

krajowej. W odniesieniu do miesiąca poprzedniego wynagrodzenie zwiększyło się o 0,3%, natomiast w ujęciu rocznym wzrosło o 2,5%. *Przeciętne wynagrodzenie w kraju wyniosło 3283,18 zł i wzrosło zarówno w odniesieniu do poprzedniego miesiąca, jak i analogicznego okresu ub. roku, odpowiednio o: 0,4% i 3,3%.* W sektorze publicznym średnia płaca osiągnęła poziom 3734,48 zł, czyli wzrosła tak w ujęciu miesięcznym, jak i rocznym, odpowiednio o: 2,2% i 3,4%. W sektorze prywatnym średnia płaca w skali miesiąca pozostała bez zmian, a w relacji do września 2008 r. była wyższa o 2,5% i wyniosła 2895,47 zł.

**Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw (przeciętne miesięczne 2005=100)**



Od początku roku w sektorze przedsiębiorstw przepracowano łącznie 531,4 mln godzin, tj. o 2,6% więcej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Czas przepracowany zwiększył się m.in. w sekcjach działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 19,7%), pozostała działalność usługowa (o 12,2%) oraz budownictwo (o 11,2%), a obniżył głównie w sekcjach należących do przemysłu, w tym szczególnie w przetwórstwie przemysłowym (o 6,0%), a także w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 3,9%). **Przeciętne wynagrodzenie godzinowe** wyniosło 20,63 zł i było o 3,9% wyższe w skali roku, przy czym w sektorze publicznym zwiększyło się o 7,3%, a w sektorze prywatnym o 3,5%. Najwięcej za godzinę pracy płacono w sekcjach: informacja i komunikacja - 35,41 zł, górnictwo i wydobywanie - 35,25 zł oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę - 33,88 zł, a najmniej w sekcji administrowanie i działalność wspierająca - 12,34 zł.

## CENY NA RYNKU ROLNYM

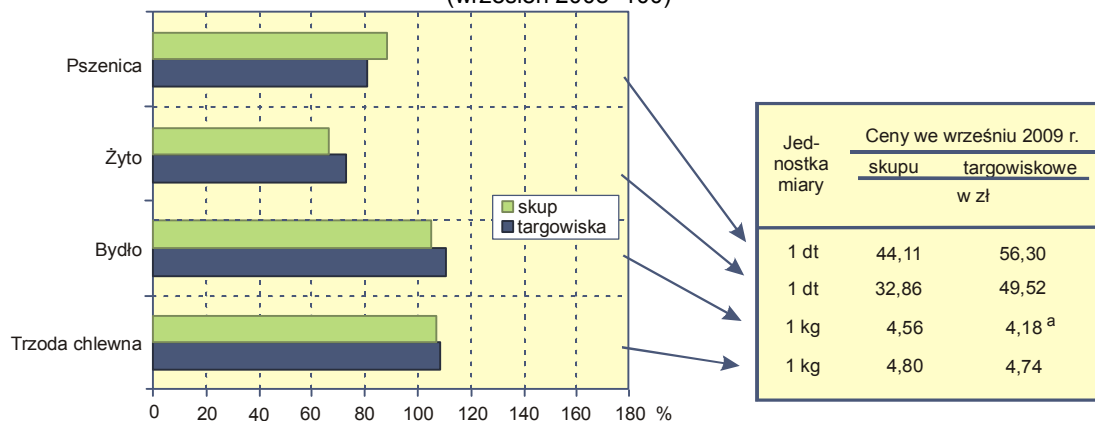
We **wrześniu** br. 1 dt **pszenicy** w skupie kosztowała przeciętnie 44,11 zł, tj. o 3,9% mniej w porównaniu z poprzednim miesiącem oraz o 10,8% mniej niż przed rokiem. Na targowiskach cena pszenicy osiągnęła wartość 56,30 zł/dt, tj. mniej zarówno w skali miesiąca, jak i roku, odpowiednio o: 0,9% i 18,9%.

W miesiącu sprawozdawczym za 1 dt **żyta** w skupie płacono średnio 32,86 zł, czyli o 11,4% więcej w stosunku do sierpnia br., ale o 34,3% mniej w zestawieniu z analogicznym miesiącem ub. roku. W obrocie targowiskowym żyto było o 0,5% tańsze niż w sierpniu br., a w ujęciu rocznym potaniało o 26,5% do kwoty 49,52 zł/dt.

Cena **ziemniaków jadalnych** na targowiskach w analizowanym miesiącu wyniosła 64,35 zł/dt, obniżyła się tym samym zarówno w relacji do sierpnia br., jak i w stosunku rocznym, odpowiednio o: 16,7% i 11,6%.

Za 1 kg **żywca wieprzowego** w skupie płacono przeciętnie 4,80 zł, tj. o 1,4% mniej w skali miesiąca, ale o 5,7% więcej w ujęciu rocznym. Podobną tendencję odnotowano w obrocie targowiskowym, gdzie omawiany zwierzę, kosztujący 4,74 zł/kg, był tańszy niż przed miesiącem (o 0,6%), ale droższy niż we wrześniu ub. roku (o 0,9%).

**Dynamika cen skupu i cen targowiskowych niektórych produktów rolnych we wrześniu 2009 r.**  
(wrzesień 2008=100)



a Ceny targowiskowe bydła (rzeźnego) uwzględniają tylko krowy rzeźne.

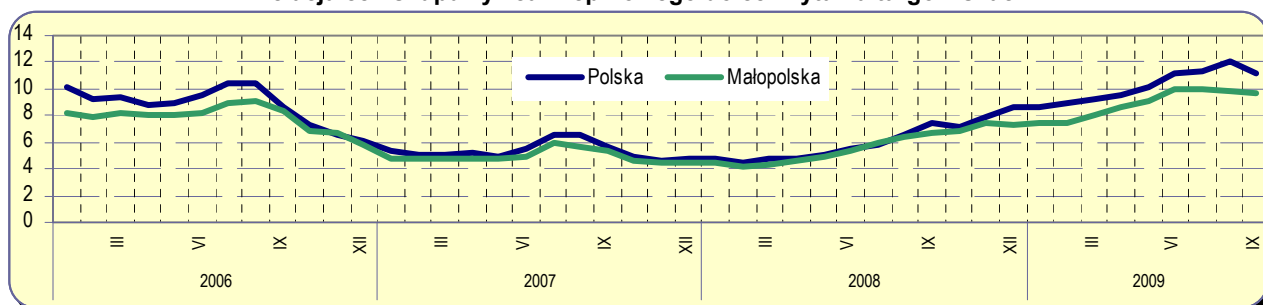
Cena **żywca wołowego** w skupie wynosząca 4,56 zł/kg nie zmieniła się w relacji do miesiąca poprzedniego, natomiast w ujęciu rocznym była wyższa o 5,3%. Na rynku targowiskowym zwierzę wołowy (krowy rzeźne) był o 2,7% droższy niż w sierpniu br. oraz o 10,0% droższy niż przed rokiem, osiągając cenę 4,18 zł/kg.

**Żywiec rzeźny drobiowy** w skupie był o 2,0% tańszy niż w poprzednim miesiącu, podrożał natomiast o 8,4% w relacji do września ub. roku, osiągając cenę 3,35 zł/kg.

Średnia cena 1 l **mleka** krowiego w skupie kształtowała się w omawianym miesiącu na poziomie 0,85 zł, tj. o 3,0% wyższym niż przed miesiącem, ale o 5,6% niższym niż we wrześniu 2008 r.

Ceny **zwierząt gospodarskich** na targowiskach obniżyły się w stosunku do poprzedniego miesiąca w przypadku jałówki jednorocznej - o 5,1% (do kwoty 1519 zł/szt) oraz krowy dojnej - o 2,1% (2288 zł/szt). Podrożało natomiast prosię na chów - o 0,5% do 212 zł/szt. W ujęciu rocznym wzrosły ceny wszystkich omawianych zwierząt. Cena prosięcia na chów zwiększyła się o 49,6%, jałówki jednorocznej o 3,5%, a krowy dojnej o 3,4%.

**Relacja cen skupu żywca wieprzowego do cen żyta na targowiskach**





We wrześniu br. odnotowano dalszy, choć nieznaczny, spadek opłacalności chowu trzody chlewnej mierzonej relacją cen skupu żywca wieprzowego do targowiskowych cen żyta. W porównaniu z sierpniem br. relacja ta obniżyła się o 0,1 pkt do poziomu 9,7 (*w Polsce obniżyła się o 0,9 pkt do poziomu 11,1*). W ujęciu rocznym natomiast opłacalność tuczu trzody chlewnej poprawiła się o 3,0 pkt.

## SKUP PRODUKTÓW ROLNYCH

W omawianym miesiącu w województwie małopolskim skupiono łącznie 2944,1 t ziarna **zbóż podstawowych**, tj. o 34,7% mniej niż w miesiącu poprzednim, ale o 1,0% więcej niż we wrześniu ub. roku. Skup pszenicy wyniósł 2674,3 t, co oznacza spadek zarówno w skali miesiąca, jak i w odniesieniu do analogicznego okresu ub. roku, odpowiednio o: 30,0% i 1,6%. Skupiono 191,0 t żyta (przed miesiącem 257,0 t, we wrześniu ub. roku 23,0 t).

Skup **żywca rzeźnego** w wadze żywej (bydła, cieląt, trzody chlewnej, owiec, koni i drobiu) wyniósł 3707,0 t, co oznacza wzrost w skali miesiąca o 16,3%, ale spadek w skali roku o 13,0%. Żywca wieprzowego (1207,3 t) skupiono o 9,4% więcej niż w sierpniu br., ale o 9,8% mniej niż we wrześniu 2008 r. Skup żywca wołowego (411,2 t) był o 27,6% wyższy w stosunku do miesiąca poprzedniego, jednak w skali roku obniżył się o 50,3%. Żywca drobiowego (2051,8 t) skupiono więcej w ujęciu miesięcznym, jak i w relacji do analogicznego okresu ub. roku, odpowiednio o: 18,9% i 1,7%.

We wrześniu skupiono 13,6 mln litrów **mleka krowiego**, tj. o 2,6% mniej niż przed miesiącem oraz nieznacznie więcej (o 0,1%) niż przed rokiem.

## MIESZKANIA

**Według wstępnych danych<sup>1</sup> w okresie I-IX br.** w województwie małopolskim **oddano do użytkowania 13878 nowych mieszkań**, tj. 12,1% wszystkich mieszkań wybudowanych w Polsce. Efekty budownictwa mieszkaniowego były o 23,2% wyższe od notowanych w analogicznym okresie ub. roku (*w kraju zanotowano wzrost o 6,7%*). W strukturze nowo oddanych mieszkań zdecydowanie przeważały inwestycje na sprzedaż lub wynajem - 62,8% (8718 mieszkań) oraz realizacje prowadzone przez inwestorów indywidualnych - 35,7% ogółu (4952). Pozostałe 208 mieszkań (1,5%) przekazano w ramach budownictwa: społecznego czynszowego (172), komunalnego (20) oraz spółdzielczego (16). W ujęciu rocznym, w najważniejszych formach budownictwa mieszkaniowego zanotowano wzrost o 57,6% w przypadku realizacji na sprzedaż lub wynajem, ale spadek o 7,6% w budownictwie indywidualnym.

Całkowita powierzchnia użytkowa mieszkań oddanych do użytkowania w okresie styczeń-wrzesień br. wyniosła 1285,2 tys. m<sup>2</sup>, tj. o 13,5% więcej niż przed rokiem. Na 1 mieszkanie przypadało średnio 92,6 m<sup>2</sup> i było to o 7,9 m<sup>2</sup> mniej w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku. Największą przeciętną powierzchnią użytkową odnotowano w budownictwie indywidualnym - 150,3 m<sup>2</sup>. W pozostałych formach własności powierzchnia ta wynosiła odpowiednio: 60,9 m<sup>2</sup> dla mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem, 52,3 m<sup>2</sup> w przypadku mieszkań spółdzielczych, 49,6 m<sup>2</sup> społecznych czynszowych oraz 32,0 m<sup>2</sup> w budownictwie komunalnym. W omawianym okresie mieszkania o największej przeciętnej powierzchni oddano do użytkowania w powiatach: nowosądeckim (166,6 m<sup>2</sup>), limanowskim (157,9 m<sup>2</sup>) i miechowskim (155,6 m<sup>2</sup>). W Krakowie przeciętna powierzchnia nowego mieszkania wynosiła 60,8 m<sup>2</sup>, a w pozostałych miastach na prawach powiatu odpowiednio: 131,6 m<sup>2</sup> w Nowym Sączu i 101,0 m<sup>2</sup> w Tarnowie.

Od początku roku starostwa powiatowe wydały **pozwolenia na budowę 13643 mieszkań**, tj. o 30,4% mniej niż przed rokiem. Większość mieszkań - 8311, planowali zrealizować inwestorzy indywidualni (w ub. roku - 8749) i deweloperzy budujący na sprzedaż lub wynajem - 5157 (odpowiednio - 10730). W pozostałych formach budownictwa pozwolenia dotyczyły budowy 76 mieszkań społecznych czynszowych, 72 komunalnych, 25 spółdzielczych oraz 2 zakładowych.

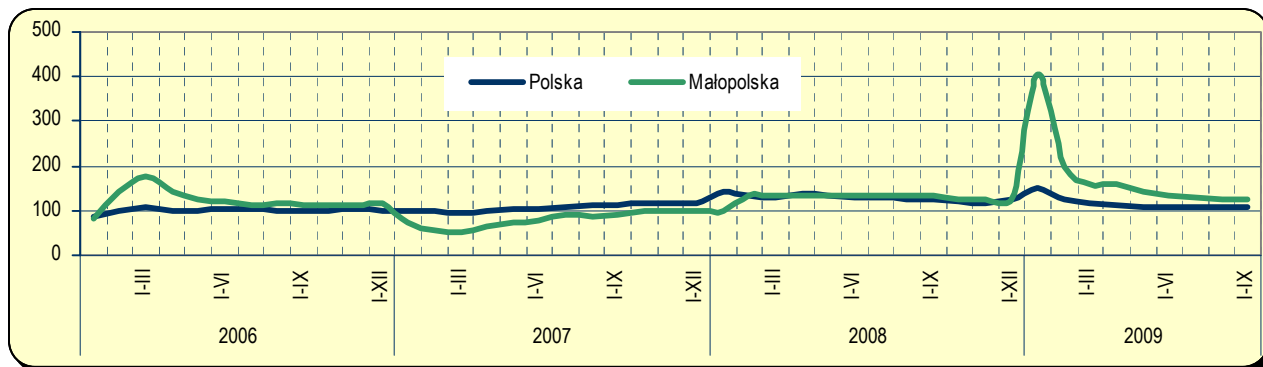
W omawianym okresie **rozpoczęto budowę 13920 mieszkań** (o 14,0% mniej niż w ub. roku) w głównej mierze realizowanych przez inwestorów indywidualnych (9238, tj. 66,4% ogółu) oraz z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem (4556, tj. 32,7% ogółu). Ponadto, w ramach budownictwa spółdzielczego powstaje 70 mieszkań, a komunalnego 56.

<sup>1</sup> Dane meldunkowe - mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

Najwięcej mieszkań zrealizowano na terenie powiatów: krakowskiego (1551), wielickiego (690), nowotarskiego (333) oraz tatrzańskiego (295), a najmniej w powiatach: miechowskim (29), proszowickim (71) i dąbrowskim (80). W miastach na prawach powiatu przekazano łącznie 8363 nowe mieszkania (60,3% ogółu oddanych w tym okresie w Małopolsce), z czego 8015 w Krakowie, 211 w Tarnowie i 137 w Nowym Sączu.

Liczba nowo oddanych mieszkań, a także mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia oraz rozpoczętych budów wskazuje, że budownictwo mieszkaniowe w województwie małopolskim, nadal koncentruje się głównie na terenie Krakowa i jego strefy podmiejskiej obejmującej powiaty krakowski i wielicki.

**Dynamika mieszkań oddanych do użytkowania**  
(analogiczny okres roku poprzedniego = 100)



We **w r z e ś n i u** br. (według wstępnych danych) przekazano do użytkowania 1248 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej 120,3 tys. m<sup>2</sup>, w tym 736 na sprzedaż lub wynajem oraz 512 w budownictwie indywidualnym. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wynosiła 96,4 m<sup>2</sup>. W stosunku do poprzedniego miesiąca odnotowano wzrost liczby nowo oddanych lokali mieszkaniowych o 74, tj. o 6,3% (*w kraju miał miejsce wzrost o 21,5%*). W porównaniu z wrześniem ub. roku liczba nowo wybudowanych mieszkań zmniejszyła się o 5,5% (*w Polsce wzrosła o 8,6%*).

Liczba mieszkań, na których realizację wydano pozwolenia wyniosła 1954 i zwiększyła się o 18,4% w stosunku do sierpnia br., ale spadła o 3,2% w ujęciu rocznym. Inwestorzy indywidualni uzyskali pozwolenia na budowę 1032 mieszkań, a deweloperzy budujący na sprzedaż lub wynajem - 922.

Rozpoczęto budowę 2065 mieszkań, czyli o 38,2% więcej niż przed miesiącem, ale o 21,8% mniej niż przed rokiem. Nowe realizacje rozpoczęli wyłącznie deweloperzy (1035) oraz inwestorzy indywidualni (1030).

## PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ<sup>2</sup>

Według stanu w końcu **września 2009 r.** rejestr **KRUPGN-REGON** skupiał **308,6 tys. podmiotów gospodarki narodowej** z terenu województwa małopolskiego (bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne). W sektorze prywatnym działało 300,6 tys. jednostek, tj. 97,4% ogółu podmiotów gospodarczych. Dominowały podmioty prowadzone przez osoby fizyczne (234,4 tys.), które stanowiły 76,0% wszystkich zarejestrowanych firm prowadzących działalność gospodarczą.

Rejestr KRUPGN-REGON obejmował 74,2 tys. osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej. Wśród nich działało 31 przedsiębiorstw państwowych oraz 1,1 tys. spółdzielni. Liczba spółek handlowych wyniosła 20,5 tys. (w tym 3,5 tys. z udziałem kapitału zagranicznego).

Biorąc pod uwagę podstawowy rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej, największa liczba podmiotów działała w sekcjach: handel i naprawy - 87,3 tys. (28,3% ogółu jednostek), obsługa nieruchomości i firm - 47,3 tys. (15,3%), budownictwo - 39,4 tys. (12,8%) oraz przetwórstwo przemysłowe - 32,7 tys. (10,6%).

Najwięcej podmiotów prowadziło działalność na terenie miasta Krakowa (35,2% ogółu, tj. 108,5 tys.) oraz w powiatach: krakowskim (22,3 tys.), wadowickim (15,3 tys.), nowotarskim (13,4 tys.) i oświęcimskim (13,0 tys.), a najmniej w powiatach: dąbrowskim, proszowickim i miechowskim (od 2,7 do 4,0 tys. firm). Miasta na prawach powiatu -

<sup>2</sup> Dane prezentowane w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2004 (PKD 2004).

Kraków, Tarnów, Nowy Sącz koncentrowały łącznie 127,7 tys. podmiotów prowadzących działalność gospodarczą (41,4% ogółu).

We wrześniu br. w województwie małopolskim zarejestrowano 3037 podmiotów (w tym 99,6% z sektora prywatnego), głównie w sekcjach: handel i naprawy - 835, obsługa nieruchomości i firm - 532, budownictwo - 483 podmioty. Z ewidencji natomiast wyłączono 2288 jednostek (w tym 99,3% z sektora prywatnego), najwięcej z sekcji: handel i naprawy (759), budownictwo (344), obsługa nieruchomości i firm (286) oraz przetwórstwo przemysłowe (259).

## PRZEMYSŁ

W okresie **styczeń-wrzesień br. produkcja sprzedana przemysłu** w województwie małopolskim wyniosła **37045,0 mln zł**, tym samym zmniejszyła się w stosunku do analogicznego okresu ub. roku o 11,8%. *W kraju produkcja przemysłowa w skali roku była niższa o 6,0%.*

Spadek przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług odnotowano we wszystkich sekcjach PKD należących do przemysłu, w tym zwłaszcza w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę - o 19,4%. W przetwórstwie przemysłowym przychody obniżyły się o 11,5%, w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji o 10,2%, a w górnictwie i wydobywaniu o 0,8%.

Wśród działów przemysłu ubiegłorocznego poziomu przychodów nie osiągnięto m.in. w produkcji komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (spadek o 76,9%, głównie w wyniku zmian organizacyjnych), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 37,9%), a także wyrobów tekstylnych (o 22,1%). Wzrost przychodów dotyczył szczególnie jednostek zajmujących się produkcją wyrobów farmaceutycznych (o 21,9%), artykułów spożywczych (o 18,3%) oraz urządzeń elektrycznych (o 14,1%).

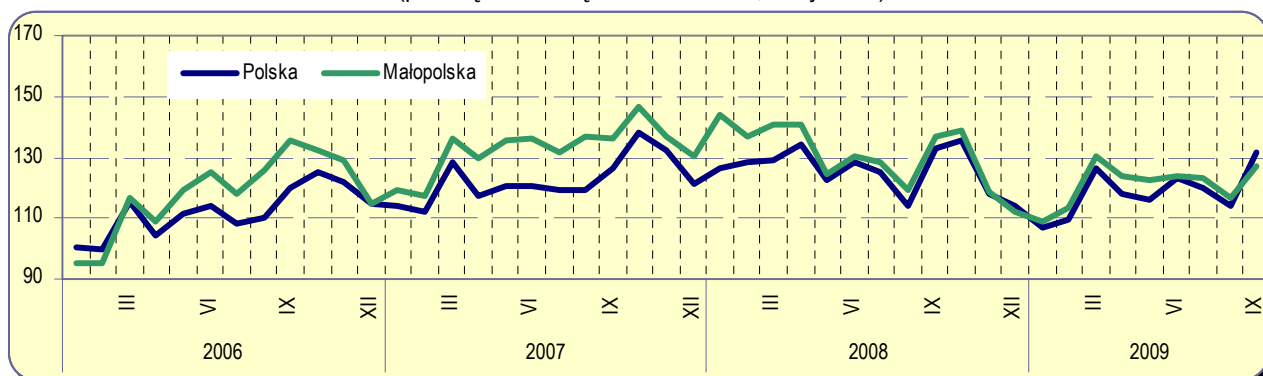
W ujęciu rocznym w strukturze produkcji sprzedanej przemysłu zwiększył się udział sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę z 7,7% do 8,8% oraz górnictwo i wydobywanie z 1,8% do 1,9%. Udział sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (3,0%) pozostał bez zmian, natomiast przetwórstwa przemysłowego obniżył się o 1,2 pkt proc. do poziomu 86,3%.

Znaczącą część przychodów ze sprzedaży wyrobów i usług w przemyśle wypracowały przedsiębiorstwa zajmujące się produkcją: artykułów spożywczych - 16,4% (wzrost udziału w stosunku rocznym o 3,6 pkt proc.), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep - 11,2% (spadek o 2,9 pkt proc.), wyrobów z metali - 10,3% (wzrost o 1,8 pkt proc.), metali oraz chemikaliów i wyrobów chemicznych - po 7,4% (spadek odpowiednio: 0,8 pkt proc i 0,3 pkt proc.).

**Wydajność pracy** w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, wyniosła w okresie styczeń-wrzesień br. 216,5 tys. zł i była o 7,3% niższa niż przed rokiem. Największy spadek wydajności wystąpił w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę - o 19,0%. W dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji wydajność obniżyła się o 16,2%, w przetwórstwie przemysłowym - o 5,8%, a w górnictwie i wydobywaniu - o 1,7%.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w przemyśle w okresie pierwszych trzech kwartałów br. wzrosło o 4,4% w odniesieniu do analogicznego okresu ub. roku.

**Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu**  
(przeciętna miesięczna 2005=100; ceny stałe)



We **w r z e ś n i u** br. produkcja przemysłowa w Małopolsce wyniosła 4255,7 mln zł i była wyższa od notowanej w poprzednim miesiącu o 9,7% (*w kraju wzrost o 15,0%*), natomiast w ujęciu rocznym spadła o 9,6% (*w Polsce spadek o 1,3%*).

W omawianym miesiącu przeciętne zatrudnienie w przemyśle w ujęciu rocznym było niższe o 5,5%, natomiast przeciętne wynagrodzenie zwiększyło się o 2,7%. Przychód ze sprzedaży wyrobów i usług przypadający na jednego zatrudnionego spadł w skali roku o 4,4% do poziomu 25,4 tys. zł.

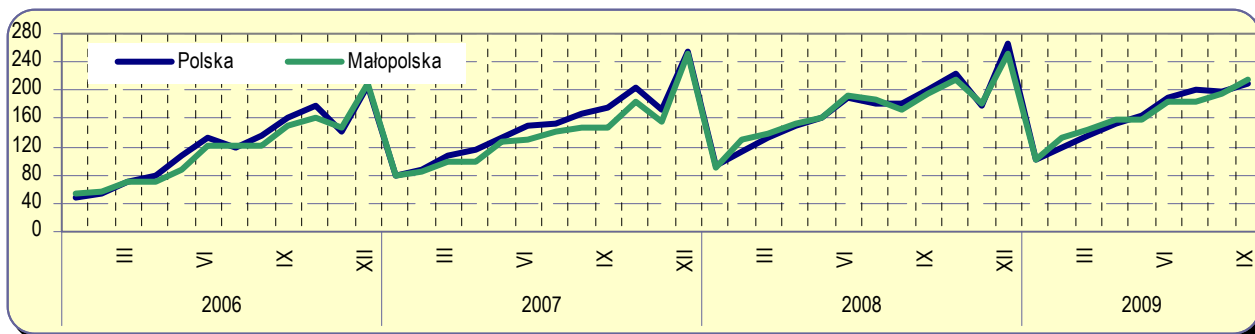
## BUDOWNICTWO

**Przychody** ze sprzedaży produkcji i usług **uzyskane przez przedsiębiorstwa budowlane w okresie styczeń-wrzesień** br. osiągnęły wartość **7694,1 mln zł**, co oznacza wzrost o 0,7% w porównaniu do poziomu sprzed roku. Produkcja sprzedana wzrosła w przedsiębiorstwach zajmujących się budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 10,7%), jak również w jednostkach wykonujących roboty budowlane specjalistyczne (o 1,1%). Obniżyły się (o 6,6%) przychody jednostek branży budowa budynków.

W omawianym okresie **produkcja budowlano-montażowa wyniosła 4386,7 mln zł**, wzrosła tym samym o 5,2% w odniesieniu do roku poprzedniego. Jej udział w ogólnej kwocie przychodów ze sprzedaży w sekcji budownictwo wyniósł 57,0%. Wzrost produkcji odnotowały przedsiębiorstwa branży budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 27,0%) oraz roboty budowlane specjalistyczne (o 3,9%), spadek - jednostki zajmujące się budową budynków (o 11,1%). Największy udział w realizowanej produkcji budowlano-montażowej w okresie I-IX br. miały jednostki budujące obiekty inżynierii lądowej i wodnej - 41,7%. Przedsiębiorstwa zajmujące się budową budynków swój udział kształtowały na poziomie 37,8%, a wykonujące roboty budowlane specjalistyczne - 20,5%. Udział robót o charakterze inwestycyjnym stanowił 52,6% produkcji budowlano-montażowej (w ub. roku - 55,5%).

Przychód ze sprzedaży przypadający na 1 zatrudnionego w budownictwie uzyskany w okresie styczeń-wrzesień br. wyniósł 199,6 tys. zł i był niższy niż przed rokiem o 7,8% (szczególnie obniżył się w przedsiębiorstwach zajmujących się budową budynków - o 17,0%).

**Dynamika produkcji budowlano-montażowej**  
(przeciętna miesięczna 2005=100; ceny bieżące)



We **w r z e ś n i u** br. przychody przedsiębiorstw budowlanych ze sprzedaży produkcji i usług wyniosły 980,3 mln zł i były o 9,9% wyższe niż przed miesiącem, ale o 5,6% niższe w skali roku. W relacji do września ub. roku produkcja sprzedana obniżyła się we wszystkich typach przedsiębiorstw budowlanych, przy czym szczególnie w jednostkach prowadzących działalność w zakresie robót budowlanych specjalistycznych (o 13,0%). Firmy z branży budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej oraz budowa budynków odnotowały spadek przychodów odpowiednio o: 3,6% i 3,2%.

W miesiącu sprawozdawczym produkcja budowlano-montażowa wyniosła 607,3 mln zł, czyli wzrosła zarówno w odniesieniu do poprzedniego miesiąca, jak i w skali roku, odpowiednio o: 10,9% i 10,8%. Jej udział w ogólnej kwocie przychodów ze sprzedaży budownictwa wyniósł 62,0%. Roboty o charakterze inwestycyjnym stanowiły 49,7% ogółu produkcji budowlano-montażowej (w ub. roku - 54,3%).

Wydajność pracy (mierzona przychodem ze sprzedaży na 1 zatrudnionego) ukształtowała się na poziomie 25,2 tys. zł i była o 9,0% wyższa niż przed miesiącem, ale o 12,5% niższa niż we wrześniu 2008 r.

W okresie **styczeń-wrzesień** br. przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe odnotowały spadek **sprzedaży hurtowej** w ujęciu rocznym o 5,3% do kwoty **51450,9 mln zł**. W sektorze prywatnym, posiadającym 99,8% udziału w handlu hurtowym, sprzedaż obniżyła się o 5,4%, natomiast w sektorze publicznym wzrosła blisko dwukrotnie.

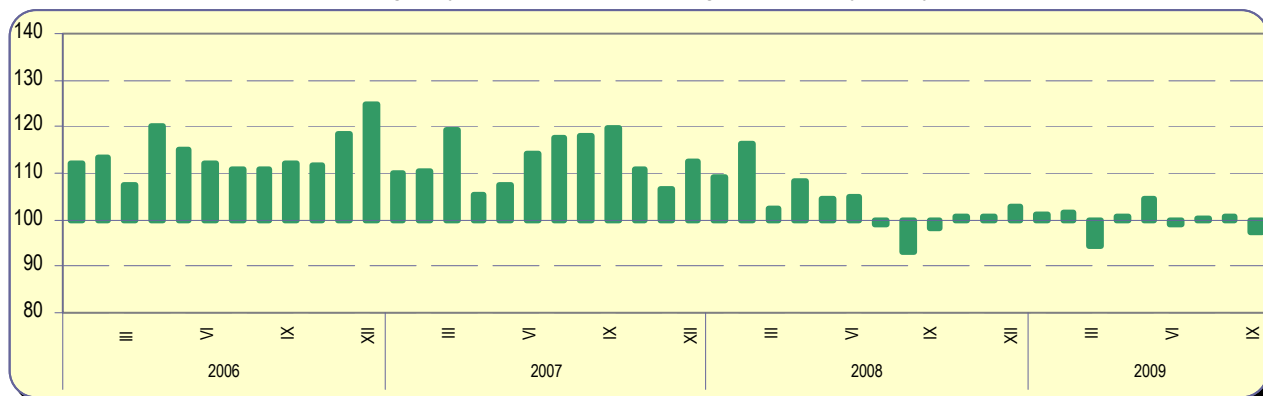
Sprzedaż hurtowa prowadzona przez jednostki handlowe, których udział w sprzedaży ogółem wyniósł 91,0%, objęła towary o łącznej wartości 46813,5 mln zł i była o 5,0% niższa niż przed rokiem.

We **w r z e ś n i u** br. obroty hurtowe przedsiębiorstw handlowych i niehandlowych osiągnęły poziom 6355,1 mln zł, tym samym wzrosły o 4,2% w porównaniu z sierpnem br., a w odniesieniu do września ub. roku były wyższe o 2,5%. W jednostkach handlowych sprzedaż zamknęła się kwotą 5728,7 mln zł, tym samym zwiększyła się w stosunku do poprzedniego miesiąca o 2,0%, a w zestawieniu z wrześniem 2008 r. była wyższa o 2,4%.

**Sprzedaż detaliczna** prowadzona przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe w **okresie pierwszych trzech kwartałów** br. zwiększyła się w ujęciu rocznym o 0,5% osiągając wartość **25214,4 mln zł**, przy czym największy wzrost dotyczył „pozostałej” sprzedaży detalicznej w niewyspecjalizowanych sklepach (o 44,2%) oraz farmaceutyków, kosmetyków, sprzętu ortopedycznego (o 18,5%).

W strukturze sprzedaży detalicznej w okresie I-IX br. w relacji do poprzedniego roku najbardziej zwiększył się udział „pozostałej” sprzedaży detalicznej w niewyspecjalizowanych sklepach (o 1,0 pkt proc., tj. do 3,3%), a także sprzedaży w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych (o 0,9 pkt proc. do 10,6%). Największy spadek udziału dotyczył sprzedaży paliw stałych, ciekłych i gazowych (o 1,9 pkt proc., tj. do 18,6%) oraz pojazdów samochodowych, motocykli, części (o 0,5 pkt proc. do 10,5%).

**Dynamika sprzedaży detalicznej towarów**  
(analogiczny okres roku poprzedniego = 100; ceny bieżące)



We **w r z e ś n i u** br. sprzedaż detaliczna prowadzona przez jednostki handlowe i niehandlowe osiągnęła wartość 2840,4 mln zł i była o 1,8% wyższa w skali miesiąca, ale o 2,7% niższa w odniesieniu do września ub. roku. W relacji do miesiąca poprzedniego największy wzrost dotyczył pojazdów samochodowych, motocykli, części (o 26,1%), a spadek - sprzedaży w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych (o 5,7%).

W ujęciu rocznym największą dynamiką przychodów charakteryzowała się „pozostała” sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach (wzrost o 34,4%), a największy spadek miał miejsce w branży meble, RTV, AGD (o 13,0%).



**WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM**

WYSZCZEGÓLNIENIE a - 2008 b - 2009		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
<b>Ludność</b> <sup>1</sup> (w tys. osób) .....	a	.	.	3280,1	.	.	3282,4	.	.	3286,4	.	.	3287,1
	b	.	.	3289,3	.	.	3292,8	.	.	.	.	.	.
<b>Bezrobotni zarejestrowani</b> <sup>1</sup> (w tys. osób) .....	a	116,9	115,2	109,7	104,0	98,7	94,2	91,4	91,2	90,8	89,7	93,3	97,8
	b	108,8	115,0	119,2	117,1	114,1	113,7	114,3	115,6	117,5	.	.	.
<b>Stopa bezrobocia</b> <sup>1, 2</sup> (w %) .....	a	8,9	8,8	8,4	8,0	7,6	7,3	7,1	7,1	7,0	7,0	7,2	7,5*
	b	8,2*	8,7*	9,0*	8,8*	8,6*	8,6*	8,7*	8,7*	8,9	.	.	.
<b>Oferty pracy</b> (w ciągu miesiąca) .....	a	6300	6751	6213	8094	7410	5831	6647	6964	6769	6043	3853	2969
	b	4356	4645	6104	6481	5956	5109	5682	6250	6472	.	.	.
<b>Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy</b> <sup>1</sup> .....	a	27	23	21	17	14	14	12	12	13	19	32	52
	b	46	43	35	35	30	36	28	26	29	.	.	.
<b>Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw</b> <sup>3</sup> (w tys. osób) .....	a	398,1	398,7	401,4	403,0	400,3	400,4	401,1	401,3	400,5	402,2	404,5	401,5
	b	406,5	405,5	402,2	402,5	402,5	402,4	401,5	401,9	402,3	.	.	.
poprzedni miesiąc=100 .....	a	102,2	100,1	100,7	100,4	99,3	100,0	100,2	100,1	99,8	100,4	100,6	99,2
	b	101,3	99,7	99,2	100,1	100,0	100,0	99,8	100,1	100,1	.	.	.
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 .....	a	104,1	103,3	103,3	103,3	102,2	101,9	101,6	101,3	101,5	103,6	103,9	103,0
	b	102,1	101,7	100,2	99,9	100,5	100,5	100,1	100,2	100,5	.	.	.
<b>Przeciętne wynagrodzenia miesięczne brutto w sektorze przedsiębiorstw</b> <sup>3</sup> (w zł) .....	a	2720,99	2734,18	2938,15	2864,73	2790,98	2951,53	2975,88	2894,20	2919,45	2978,78	2984,70	3072,78
	b	2939,21	2854,04	3071,85	2983,11	2891,01	3139,11	3008,51	2982,94	2992,18	.	.	.
poprzedni miesiąc=100 .....	a	96,0	100,5	107,5	97,5	97,4	105,8	100,8	97,3	100,9	102,0	100,2	103,0
	b	95,7	97,1	107,6	97,1	96,9	108,6	95,8	99,2	100,3	.	.	.
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 .....	a	112,1	114,9	113,3	114,5	109,8	109,3	113,6	111,5	112,0	108,6	109,3	108,4
	b	108,0	104,4	104,6	104,1	103,6	106,4	101,1	103,1	102,5	.	.	.
<b>Mieszkania oddane do użytkowania</b> (od początku roku) .....	a	1087	2612	3611	4751	5929	7372	8795	9944	11265	12565	13740	16012
	b	4395	5228	5816	7665	8476	9961	11372	12630	13878	.	.	.
analogiczny okres poprzedniego roku=100 .....	a	100,4	135,3	132,8	133,2	131,6	135,7	132,0	133,3	133,3	126,0	124,2	129,2
	b	404,3	200,2	161,1	161,3	143,0	135,1	129,3	127,0	123,2	.	.	.

1 Stan w końcu okresu. 2 Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo. 3 W przedsiębiorstwach z większą od 9 liczbą pracujących.

\* Dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych.

**WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM (cd.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE a - 2008 b - 2009	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
<b>Nakłady inwestycyjne</b> <sup>1</sup> (w tys. zł; ceny bieżące) .....												
a	.	.	1383245	.	.	2896695	.	.	4402357	.	.	6565332
b	.	.	1000624	.	.	2194405	.	.	.	.	.	.
analogiczny okres poprzedniego roku=100 .....												
a	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	109,5
b	.	.	72,3	.	.	75,8	.	.	.	.	.	.
<b>Produkcja sprzedana przemysłu</b> <sup>2</sup> (w cenach stałych):												
poprzedni miesiąc=100 .....												
a	109,2	94,6	102,0	101,8	90,3	104,3	99,2	92,0	114,7	99,5	85,4	92,7
b	95,2	104,0	115,8	95,7	99,0	100,7	100,7	95,4	109,7	.	.	.
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 .....												
a	125,0	120,1	105,1	113,5	99,1	103,0	105,2	94,2	106,9	97,2	88,3	83,2
b	72,5	79,7	90,0	84,7	93,5	90,1	91,3	94,7	90,4	.	.	.
<b>Produkcja budowlano-montażowa</b> <sup>2</sup> (w cenach bieżących):												
poprzedni miesiąc=100 .....												
a	36,5	140,7	108,5	109,5	105,3	118,6	98,3	91,9	112,4	110,8	84,0	138,8
b	40,5	131,7	108,4	109,0	100,8	114,7	101,0	105,0	110,9	.	.	.
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 .....												
a	117,5	149,6	142,8	155,9	125,3	147,3	132,7	118,4	132,9	117,3	115,4	100,0
b	110,8	103,8	103,7	103,2	98,8	95,6	98,2	112,2	110,8	.	.	.
<b>Sprzedaż detaliczna towarów</b> <sup>2</sup> (w cenach bieżących):												
poprzedni miesiąc=100 .....												
a	76,0	101,4	110,0	98,6	98,0	107,4	97,7	95,3	105,6	98,2	92,8	130,7
b	74,6	102,1	102,2	105,2	101,4	101,9	98,9	96,0	101,8	.	.	.
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 .....												
a	109,2	116,5	102,2	108,5	104,6	105,1	99,2	93,3	98,1	100,6	100,8	102,9
b	101,0	101,7	94,4	100,8	104,3	98,9	100,2	100,9	97,3	.	.	.
<b>Wskaźnik cen:</b>												
<b>  towarów i usług konsumpcyjnych</b> <sup>3</sup> :												
analogiczny okres poprzedniego roku=100 .....												
a	.	.	104,3	.	.	104,5	.	.	104,7	.	.	103,7
b	.	.	103,3	.	.	103,6	.	.	.	.	.	.
<b>  skupu ziarna zbóż</b> <sup>4</sup> :												
poprzedni miesiąc=100 .....												
a	108,6	103,3	99,6	103,6	91,2	97,8	96,6	70,3	91,6	82,3	100,6	55,5
b	102,3	104,4	100,3	96,5	105,4	100,0	100,9	94,4	96,9	.	.	.
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 .....												
a	137,1	134,3	134,9	146,5	134,2	134,0	141,3	81,8	63,8	51,2	53,8	104,3
b	52,2	52,8	53,2	49,6	57,3	58,5	61,1	82,0	86,7	.	.	.

1 W przedsiębiorstwach z większą od 49 liczbą pracujących; dane są prezentowane narastająco. 2 W przedsiębiorstwach z większą od 9 liczbą pracujących. 3 W kwartale. 4 Ceny bieżące bez VAT.

**WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM (dok.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE a - 2008 b - 2009	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
<b>Wskaźnik cen: (dok.)</b>												
<b>skupu żywca rzeźnego wołowego <sup>1</sup>:</b>												
poprzedni miesiąc=100 ..... a	99,7	99,2	96,5	113,6	104,4	102,3	95,0	101,7	102,4	98,6	96,7	104,6
b	86,8	109,6	107,1	102,0	100,4	100,9	101,8	98,5	100,0			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 ... a	92,6	89,7	87,8	100,0	107,5	114,1	108,9	109,0	111,0	114,5	111,3	114,3
b	99,5	109,9	121,9	109,5	105,4	103,9	111,3	107,8	105,3			
<b>skupu żywca rzeźnego wieprzowego <sup>1</sup>:</b>												
poprzedni miesiąc=100 ..... a	103,0	95,0	107,4	102,0	111,8	103,5	106,1	101,4	102,3	93,6	100,5	101,9
b	100,5	96,3	111,4	101,9	99,4	105,3	99,4	98,0	98,6			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100 .... a	111,0	103,8	108,7	110,5	124,7	118,7	111,7	109,4	113,2	120,1	131,4	130,6
b	127,4	129,1	134,0	133,9	119,0	121,1	113,5	109,7	105,7			
<b>Relacje cen skupu <sup>1</sup> żywca wieprzowego do cen żyta na targowiskach</b> ..... a	4,5	4,2	4,3	4,6	4,9	5,3	5,9	6,4	6,7	6,9	7,5	7,3
b	7,4	7,5	8,1	8,6	9,1	10,0	10,0	9,8	9,7			
<b>Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach <sup>2</sup>:</b>												
brutto <sup>3</sup> (w %) ..... a	.	.	5,4	.	.	5,3	.	.	5,1	.	.	4,3
b	.	.	3,5	.	.	4,1	.	.	.			
netto <sup>4</sup> (w %) ..... a	.	.	4,3	.	.	4,3	.	.	4,2	.	.	3,5
b	.	.	2,9	.	.	3,5	.	.	.			
<b>Podmioty gospodarki narodowej <sup>5</sup></b> ..... a	293771	293957	294613	295423	296230	297350	297963	298836	299777	300745	301209	301573
b	301498	301795	302285	303810	305084	305913	306985	307896	308594			
w tym spółki handlowe ..... a	18674	18787	18889	19008	19087	19225	19276	19156	19264	19345	19437	19541
b	19623	19716	19851	19940	20024	20135	20238	20334	20458			
w tym z udziałem kapitału zagranicznego ..... a	3265	3282	3294	3311	3335	3342	3356	3327	3344	3346	3377	3398
b	3422	3433	3451	3456	3465	3475	3483	3492	3506			

**1** Ceny bieżące bez VAT. **2** Z większą od 49 liczbą pracujących; dane są prezentowane narastająco. **3** Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. **4** Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. **5** W rejestrze REGON, bez rolników indywidualnych; stan w końcu okresu.